

[Bolvig]

ret. Camp David-aftalerne er jo et glædeligt eksempel på, at det kan lade sig gøre, også når man tænker på de krigeriske udtalelser, som parterne i Mellemøsten gang på gang har givet udtryk for.

En dansk enegang vil i øvrigt let kunne vanskeliggøre dette vestlige forsøg på forhandling, på at bringe alle parterne i den ulykkelige konflikt til forhandlingsbordet.

At forholdene i Zimbabwe ikke er så entydige, som visse venstrepartier hævder, vil jeg gerne medgive kristeligt folkeparti. Ian Smith bør have udspillet sin rolle. Han har på ulovligt grundlag i årevis forsøgt at fortsætte en afskyelig raceadskillelspolitik, men derfor behøver man ikke straks at stemple biskopperne Muzorewa og Sithole som de hvides håndlangere. Efter den 6. december vil vi bedre kunne bedømme de to såkaldt moderate ledere.

Det radikale venstre har hidtil støttet regeringen og finder det rigtigt at yde humanitær bistand til krisens mange ofre både i og uden for Zambia. Vi kan godt frygte den holdning, som ZAPU-lederen Mugabe gav udtryk for ved en nylig pressekonference i Dar-es-Salaam, hvor han meddelte, at hans bevægelse vil skabe en rent marxistisk etpartistat i Zimbabwe. Det vil være en tragedie for Zimbabwes folk, hvis det hvide herrefolk skiftes ud med et rødt.

Situationen er uoverskuelig. Det er vanskeligt for folketingets medlemmer at danne sig et tilstrækkelig nuanceret billede af forholdene i den tidligere britiske koloni. Jeg synes, udenrigsministeriet i langt højere grad, end det er tilfældet, burde informere os om forholdene i hele det sydlige Afrika. Problemerne er store og vil i øget omfang komme til at præge såvel den internationale som den hjemlige debat.

Jeg formoder i øvrigt, at kristeligt folkeparti er ængsteligt ved den uforbeholdne opbakning, man netop har fået fra fremskridtspartiets side, ængsteligt, når man kender kristeligt folkepartis holdning til forholdene i det sydlige Afrika, en holdning, der, ved vi, er lang og fjern fra fremskridtspartiets.

Jens Møller (KrF):

Kristeligt folkeparti er naturligvis, som det også er blevet sagt fra flere sider, helhjertet imod apartheid og andre former for diskri-

mination af mennesker. Kristeligt folkeparti ønsker lige så helhjertet at fremme overgangen til et egentligt demokratisk styre i alle lande, herunder naturligvis også Rhodesia, men det er ikke ligegyldigt, hvordan det sker. Efter vores opfattelse ligger der i den foreliggende situation to muligheder, to veje, ad hvilke man kan gå: en fredens vej, som er valgt af de sorte samarbejdspolitikere, og en krigens vej, som er valgt af partisanbevægelsernes ledere.

Kristeligt folkeparti ønsker ikke at støtte Ian Smith, men vi ønsker at støtte de sorte politikere, der har valgt at gå fredens vej, og det gør vi, uanset om så hele den øvrige verden vælger en anden vej. Vi gør det først og fremmest af hensyn til de mange tusind mennesker, der vil miste liv og førlighed, hvis partisankrigen fortsætter og optrappes. Vi ønsker ikke at dømme imellem de forskellige parter, hvem der begår flest grusomheder osv., for det er jo lige ubehageligt at blive skudt, uanset hvem der står bag geværet. Vi ønsker at undgå krigshandlinger. Vi ønsker at hjælpe hele det rhodesiske folk, sorte såvel som hvide, til at nå frem til demokrati og frihed og nå frem ad fredens vej.

Ib Christensen (DR):

På retsforbundets folketingsgruppes vegne kan jeg tilslutte mig den redegørelse, som udenrigsministeren gav, og den indstilling, som dér kom til udtryk. Flere ordførere har været inde på, at vi skal tage udgangspunkt i situationen, som den er i dag, og selvfølgelig skal vi det. Situationen er i dag den, at der er krigstilstand i Rhodesia, at den rhodesiske regering og dens militær foretager angreb på partisanleje i nabolandene, at der er presse-censur i Rhodesia, at der er forbud mod befrielsesbevægelsespartier, og at der ikke er forsamlingsfrihed. Det er situationen her få dage før et valg, og man kan forestille sig, under hvilke forhold der overhovedet kan holdes demokratiske valg eller noget, der ligner det, når situationen er, som den er.

Hvis Ian Smith & co. ville gennemføre ligeret og overgang til sort flertalsstyre, gad jeg vide, hvorfor de, der tager til orde for Ian Smiths styre og for, at han skal have en chance, ikke kommer med en forklaring på, at han har modsat sig at gå med på de britisk-amerikanske forslag i september 1977.